

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU CHEMICZNEGO / IDENTYFIKACJA PRODUCENTA

Nazwa handlowa:	Klej gipsowy T
Zastosowanie:	Masa szpachlowa do osadzania płyt gipsowo-kartonowych, do stosowania wewnątrz budynków.
Identyfikacja producenta:	Kopalnia Gipsu i Anhydrytu „Nowy Łąd” sp. z o. o. w Niwnicach, 59 – 600 Lwówek Śląski telefon: (075) 782 43 56 do 58 fax: (075) 782 35 57 Osoba odpowiedzialna za karty charakterystyki: e.sobczyszyn@nowylad.com.pl
Telefon alarmowy:	0 75 – 782 43 56 do 58

2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Klasyfikacja preparatu: (patrz pkt.15 i 16)	Klasyfikacja: Xi	Oznaczenia: R36
Skutki i objawy szkodliwego działania:		
• na zdrowie człowieka	Działa drażniąco na oczy, może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą	
• na środowisko	–	
Inne zagrożenia:	Ze względu na swoją postać – pył, preparat może mechanicznie podrażniać układ oddechowy.	

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Skład:	Mieszanina gipsu, wapna hydratyzowanego i regulatorów czasu wiązania				
Niebezpieczne składniki:	nazwa składnika	nr rejestracji	zawartość [%]	klasyfikacja	oznaczenia (patrz pkt.16)
	wapno hydratyzowane	CAS: 1305-62-0 WE: 215-137-3	< 10%	Xi	R37/38, R41
Substancje stwarzające zagrożenie:	gips (nr CAS:10034-76-1)				
Inne informacje:	• Do klasyfikacji preparatu przyjęto rzeczywistą zawartość składników niebezpiecznych.				

4. PIERWSZA POMOC

Wskazówki ogólne:	Należy przestrzegać uwag dotyczących bezpieczeństwa i użytkowania zamieszczonych na etykiecie. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala, pokazać opakowanie lub etykietę.
Po wdychaniu:	Osobę poszkodowaną wyprowadzić na świeże powietrze i obserwować, w razie konieczności wezwać lekarza.
Po kontakcie ze skórą:	Zdjąć zanieczyszczoną odzież i spłukać skórę dokładnie wodą z mydłem.
Po kontakcie z oczami:	Natychmiast opłukać dużą ilością wody przez minimum 15 min, podczas płukania trzymać oczy szeroko otwarte. Wyjąć soczewki kontaktowe. Konieczna konsultacja okulistyczna.
Po połknięciu:	Osobie nieprzytomnej lub półprzytomnej nie podawać nic do picia, jeśli osoba jest przytomna, przepłukać usta wodą. Niezwłocznie skonsultować się z lekarzem.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Palność:	Preparat nie jest palny.
• odpowiednie środki gaśnicze	Pożar w otoczeniu gasić środkami odpowiednimi dla przyczyny pożaru.
• środki gaśnicze, których nie wolno używać	Brak specjalnych przeciwwskazań.
• szczególne zagrożenia	Nie istnieje żadne szczególne zagrożenie związane z właściwościami samego preparatu, produktów spalania, lub powstających gazów.
• środki ochrony indywidualnej dla gaszących pożar	Dostosowane do przyczyny pożaru

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności:	Unikać wdychania pyłu, kontaktu ze skórą i oczami.
Środki ostrożności z zakresie ochrony środowiska:	Nie należy dopuścić do przedostania się dużych ilości produktu do kanalizacji, wód gruntowych lub powierzchniowych oraz gleby.
Metody oczyszczania:	Odkurzyć powierzchnie, lub zamieść nie wzbijając pyłów. Duże ilości odpadów usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwardniały pod wpływem wilgoci produkt można traktować jak gruz budowlany.
Nigdy nie stosować lub unikać	–

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z preparatem:	Podczas przenoszenia unikać wzbijania pyłu.
Magazynowanie:	Przechowywać w zamkniętych oryginalnych opakowaniach w suchych pomieszczeniach, najlepiej na paletach. Chronić przed wilgocią – produkt ulega nieodwracalnemu stwardnieniu pod wpływem wilgoci.
Specyficzne zastosowania:	–

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Kontrola narażenia	Zapewnić właściwą wentylację pomieszczenia podczas pracy z preparatem, oraz środki ochrony indywidualnej.
• NDS i NDSch	pyły wapna hydratyzowanego – pył całkowity: NDS – 2 mg/m ³ pyły gipsu zawierające < 2% wolnej krystalicznej krzemionki i nie zawierające azbestu – pył całkowity: NDS – 10 mg/m ³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2002 nr.217 poz.1833) wraz z późniejszymi zmianami.
• DSB	–
• monitoring	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2005 nr.73 poz.645)
Środki ochrony:	
• dróg oddechowych	Jednorazowa półmaska przeciwpyłowa, lub maska z filtrem cząsteczkowym P2 (w przypadku pracy w atmosferze z zawartością pyłu)
• rąk	Rękawice ochronne tekstylne - przy przenoszeniu zapakowanego produktu, rękawice z gumy lub innego nieprzepuszczalnego materiału (czas przebicia powyżej 480 min. zgodne z PN-EN 375) - podczas z pracy z produktem po dodaniu wody. Stosować kremy ochronne do rąk.

Wydanie 2

• oczu i twarzy	Okulary ochronne zamknięte (gogle)
• skóry	Ubranie i obuwiu robocze

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Postać / kolor:	Biały proszek
Zapach:	Bez zapachu
pH:	ok. 8-9* dla mieszaniny z wodą
Temperatura:	
• wrzenia / zakresu temp.	nie dotyczy
• topnienia / zakresu temp.	> 1000 °C
• zapłonu	nie dotyczy
• samozapłonu	nie dotyczy
Palność:	nie jest palny
Właściwości wybuchowe:	nie posiada
Właściwości utleniające:	nie posiada
Prężność par:	nie dotyczy
Gęstość względna/nasypowa:	ok. 0,7 g/cm ³
Rozpuszczalność:	
• w wodzie	praktycznie nierozpuszczalny
• w rozpuszczalnikach organicznych	nie rozpuszczalny
Lepkość	nie dotyczy
Gęstość par	nie dotyczy
Szybkość parowania	nie dotyczy
Współczynnik podziału n-oktanol / woda:	nie mierzono

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Warunki i materiały, których należy unikać	Unikać zawilgocenia – preparat ulega stwardnieniu.
Niebezpieczne produkty rozkładu	Przy składowaniu i posługiwaniu się zgodnie z przepisami żadne nie są znane.
Niebezpieczne reakcje	Przy składowaniu i posługiwaniu się zgodnie z przepisami żadne nie są znane.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Informacje ogólne:	–
Drogi narażenia:	
• drogi oddechowe	Pył może podrażniać gardło, układ oddechowy i powodować kaszel. Częste wdychanie pyłu przez dłuższy okres czasu zwiększa ryzyko rozwoju chorób płuc.
• droga pokarmowa	Może wystąpić podrażnienie przewodu pokarmowego.
• skóra	Może powodować zaczerwienienie skóry.
• oczy	Drażni oczy.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność:	Nie jest toksyczny dla środowiska.
Mobilność:	Nie jest mobilny w środowisku.
• woda / gleba / atmosfera	–
• napięcie powierzchniowe	–
• adsorpcja / desorpcja	–
Trwałość rozkładu	Nie ulega biodegradacji, większość składników preparatu (99%) to związki mineralne

	pochodzenia naturalnego.
Zdolność do bioakumulacji:	Współczynnik bioakumulacji nie jest oznaczony.
Inne szkodliwe skutki:	–

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Bezpieczne obchodzenie się z odpadami:	Stałe odpady i stwardniały produkt można traktować jak gruz budowlany. Wywóz do miejsc składowania po uzgodnieniu z właściwym urzędem. Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.2001 nr.62 poz.628) wraz z późniejszymi zmianami.
Obchodzenie się z odpadami opakowaniowymi:	Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U.2001 nr.63 poz.638) wraz z późniejszymi zmianami. Zanieczyszczone produktem opakowanie potraktować jak produkt.
Kod odpadu:	produkt: 10 13 81 opakowanie: 15 01 01

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Informacje ogólne:	Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U.2002 nr.199 poz.1671) wraz z późniejszymi zmianami.
Transport preparatu niebezpiecznego:	Produkt transportowany w oryginalnych opakowaniach nie stwarza zagrożenia podczas transportu. Nie wymaga szczególnego traktowania ani oznakowania w myśl obowiązujących przepisów transportowych.
• lądowy ADR/RID	–
• wodny IMDG/GGVSee	–
• lotniczy ICAO-IT/IATA-DGR	–

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Akty prawne:	
• dotyczące klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych	Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.2003 nr.171 poz.1666) wraz z późniejszymi zmianami Xi: R 36 Działa drażniąco na oczy
• dotyczące oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych	Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania preparatu niebezpiecznego Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie oznakowania opakowań (Dz.U.2003 nr.173 poz.1679) wraz z późniejszymi zmianami Xi – preparat drażniący. Zawiera wapno hydratyzowane S 2 – Chronić przed dziećmi S 22 – Nie wdychać pyłu S 26 – Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza S 24/25 – Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu S 39 – Nosić okulary lub ochronę oczu S 46 – W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę
• pozostałe obowiązujące akty prawne	- Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z dn. 11 stycznia 2001 r. (Dz.U.2001 nr.11 poz.84) wraz z późniejszymi zmianami - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz.U.2007 nr.215 poz.1587 i 1588) - Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18

grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE

- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 28 września 2005r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.2005 nr.201 poz.1674)
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.2004 nr.11 poz.86)
- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki** z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U.2005 nr.259 poz.2173)
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dn. 18 lutego 2003 r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne (Dz.U.2003 nr.52 poz.467)
- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy** z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U.2004 nr.168 poz.1762) wraz późniejszymi zmianami
- **Zrestrukturyzowana Umowa Europejska ADR** dotycząca międzynarodowego przewozu materiałów niebezpiecznych (Dz.U.2002 nr.194 poz.1629) wraz z późniejszymi zmianami
- **Ustawa** z dn. 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz.U.2004 nr.96 poz.959)
- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej** z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.2003 nr.169 poz.1650)
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska** z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2001 nr.112 poz.1206)

16. INNE INFORMACJE

Wykaz zwrotów R:	Xi – preparat drażniący • R 37/38 – działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę • R 41 – zachodzi ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
Niezbędne szkolenia:	nie dotyczy
Ograniczenia w stosowaniu:	nie dotyczy
Inne:	Preparat zgłoszony do Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych.
Źródła danych, na podstawie których powstała niniejsza karta charakterystyki:	Informacje zawarte w niniejszej karcie są zgodne z obecnym stanem wiedzy i zostały zebrane pod kątem wymagań bezpieczeństwa, nie stanowiąc jednocześnie gwarancji własności produktu. Karta ta nie zwalnia użytkownika produktu z przestrzegania wszystkich norm prawnych, administracyjnych i przepisów odnośnie produktu, higieny i bezpieczeństwa pracy.
Zmiany dokonane w karcie w przypadku aktualizacji:	Zmiany w karcie charakterystyki względem wcześniejszego wydania zaznaczono w tekście takim znakiem:
Kartę charakterystyki opracowano w Kopalni Gipsu i Anhydrytu „Nowy Łąd” sp. z o. o.	Karta charakterystyki zatwierdzona przez Prezesa Zarządu Kopalni „Nowy Łąd”

